

Az elnök-vezérigazgató üzenete

TISZTELT RÉSZVÉNYESEK!

Tavalyi köszöntőmet azzal az óvatosan optimista megállapítással kezdtem, hogy a Bankcsoportnak otthont adó közép-kelet európai régió 2010-ben már a válságból való kilábalás jeleit mutatta. Azt kell, mondjam, a 2011-es év a makrogazdasági mutatók alakulása szempontjából egyértelműen igazolta ezt: a GDP minden országban érzékelhetően nőtt, javultak az egyensúlyi mutatók. Ugyanakkor az is látható, hogy minden erőfeszítés ellenére törekény a globális fellendülés, a piaci befektetői hangulat gyorsan és hektikusan változik. Úgyhogy a mostani helyzetben az optimizmus leginkább abból táplálkozhat, hogy a „hét szűk esztendőből” négy már eltelt, tehát remélhetően túl vagyunk a felén.

Közhely, de a banküzem nagyon pontos tükröképe a gazdaságban zajló folyamatoknak. Az elmúlt négy év rendre az alkalmazkodásról, a rendkívül gyorsan változó szabályozási környezet generálta kihívásokkal való folyamatos együttéléstől szólt. Reméljük, a döntéshozók mindenütt felismerik a kiszámítható gazdasági környezet üzleti életre gyakorolt kedvező hatását, a gazdaság szereplőivel való párbeszéd fontosságát, ennek megfelelően az elkövetkező évek az előttünk álló feladatok megoldásának közös felelősségéről szólnak majd.

A 2008-ban kezdődött globális pénzügyi és gazdasági válság változó intenzitással, de mindmáig érezteti hatásait. Épp ezért örömmel és büszkén jelenthetem ki, hogy az OTP Csoport azon kevés pénzintézet egyike, mely minden nehézség ellenére továbbra is őrzi stabil eredménytermelő képességét, Európa egyik legmagasabb Tier1 tőkemegfelelési mutatójával rendelkezik, likviditása biztonságos és folyamatosan javult az elmúlt években.

Ezen túlmenően azt is nagy eredménynek tartom, hogy regionális akvizíciós stratégiánk fokozatosan beváltotta a hozzá fűzött reményeket: folyamatosan nőtt a külföldi leányvállalatok eredmény-hozzá-

járulása, ami hatékonyan ellensúlyozta a magyar operáció egyedi tételekhez kapcsolódó eredmény-visszaesését. Bár az OTP Banknak továbbra is határozott szándéka, hogy tőkéjével és likviditásával hozzájáruljon a hazai lakossági és vállalkozói szektor hitelgényének kielégítéséhez, a magyarországi növekedés rövid távú lehetőségei korlátozottak, ellentétben néhány más piaccal.

A 2011. év pénzügyi teljesítményének és üzleti eredményeinek áttekintése

Az OTP Csoport 2011-ben az előző évitől némileg elmaradó 161,4 milliárd forintos korrigált adózott eredményt ért el. Figyelembe véve a horvát, szerb és montenegrói leánybankok goodwill leírásának nettó 17,7 milliárd forintos hatását, a magyar csoporttagok által fizetett 29 milliárd forintos pénzügyi költséget, valamint a magyarországi deviza jelzáloghitelek végtrésztéséből fakadó összesen 33,6 milliárd forintos veszteséget (ebből a 2011-es évet 31,6 milliárd forint terheli), az éves számviteli eredmény 83,8 milliárd forint volt, mely 29%-kal marad el a 2010-es év teljesítményétől. A számviteli profit visszaesését gyakorlatilag teljes

egészében a devizahitelek végtörlesztésén – 2011 során – elszenvedett veszteség okozta, a többi, a végtörlesztéstől független korrekciós tétel – bankadó és goodwill hívás – nagyságrendileg a 2010-es szinten teljesült. Rendkívül kedvező, hogy a magyarországi teljesítmény visszaesését gyakorlatilag pótolta a külföldi leánybankok eredmény hozzájárulása: míg 2010-ben közel 17 milliárd forint adózott eredményt termeltek a külföldi leányvállalataink, 2011-ben ennek több mint háromszorosával, 51,3 milliárd forinttal járultak hozzá ahhoz, hogy a Bankcsoport korigált konszolidált eredménye gyakorlatilag változatlan maradjon. A Bankcsoport jövedelmezősége a válság alatt folyamatosan stabil maradt, a tőkearányos korigált megtérülés (ROE) értéke 11,8% volt, mely nemzetközi összehasonlításban kiváló szintnek tekinthető. Az Európai Bankhatóság (EBA) által 2011 nyarán elvégzett stresszteszt alapján az OTP Csoport Európa harmadik legstabilabb bankjának bizonyult.

A Bankcsoport egyedi bevételek nélküli működési eredménye 2011-ben 436 milliárd forint volt, ami 1%-kal haladta meg az előző évi értéket. Rendkívül pozitív, hogy a konszolidált bevételi marzs magas értéke (8,12%) ellenére is tovább javult (+9 bázispont), ezen belül a nettó kamatmarzs (6,31%) éves szinten 15 bázisponttal nőtt. A működési költségek az elmúlt évben 6%-kal emelkedtek, ez elsősorban az orosz és magyar működéshez köthető, de szerepet játszott benne a behajtási tevékenység erősítése, illetve a gyengébb forint hatása is. Mindennek következtében a működési költség/átlagos eszközállomány mutató (3,76%) kismértékben romlott. A hálózat-racionalizálás keretében nagyobb mértékű fiókbezárásra Ukrajnában került sor, az alkalmazotti létszám a dinamikus orosz és ukrán fogyasztási hitelezés eredményeként csoportszinten jelentősen nőtt.

A gazdasági válság és a pénzügyi konszolidáció negatív velejárója, hogy továbbra is számottevő a hitelportfóliók minőségének romlása. A 90 napon túl késedelmes hitelek aránya Csoportszinten 16,6%-ra emelkedett, azonban a romlás mértéke évről évre mérséklődik. Kedvező továbbá, hogy az árfolyamszűrt problémás hitelképződés csökkenő tendenciát mutatott 2011-ben és az értékvesztésképzés a hitelezési és kihelyezési veszteségekre 11%-kal csökkent éves szinten. Várakozásaink szerint 2012-ben folytatódik az értékvesztésképzés

fokozatos mérséklődése. A Bankcsoport a válság alatt folyamatosan prudens céltartalékolási politikát folytatott, ennek eredményeként a bedőlt hitelek céltartalékkal való fedezettsége éves szinten 2,3%-ponttal javult és 76,7%-ra emelkedett.

Bár a Bank tőke- és likviditási pozíciója lehetővé tenné az aktívabb hitelezést, a válság miatt óvatosabbá váló ügyfelek és a visszaeső kereslet miatt az árfolyamszűrt konszolidált hitelállomány 2011-ben 2%-kal esett vissza. A fennálló portfóliót negatívan befolyásolta továbbá a magyarországi deviza jelzáloghitelek végtörlesztése, mellyel az OTP Bank ügyfelek közel 20%-a élt, az előtörlesztett állomány pedig elérte a 217 milliárd forintot. Ebből 110 milliárd forintnyi negatív állományi hatás már a 2011. év végi mérlegben jelent meg. Az árfolyamkorigált betétállomány 1%-kal nőtt, mindennek következtében a Bankcsoport nettó hitel/(betét+lakossági) kötvény rátája (104%-ra csökkent).

A Bankcsoporton belül 2011-ben a magyarországi tevékenység korigált eredménye 22%-kal maradt el az előző év eredményétől. A bankadó, a goodwill leírás és a végtörlesztés hatását is tartalmazó eredmény azonban ennél lényegesen nagyobb mértékben esett vissza. Az egyszeri tételek által jelentősen befolyásolt profitszökkenést némileg ellensúlyozta, hogy 2011-ben 11%-kal mérséklődött az értékvesztés. A portfólió minősége továbbra is romló tendenciát mutat, a nem teljesítő hitelek aránya elérte a 13,6%-ot, különösen a jelzáloghitelek minősége romlott, részben a jól teljesítő ügyfelek végtörlesztése miatt.

A Bank minden erőfeszítése ellenére a mikro- és kisvállalkozói szegmens bővülését leszámítva az egyéb hiteltermékek esetében visszaesés következett be. Bár az új értékesítésben elért piaci részarányok rendkívül imponálóak (jelzáloghitelek: 29%, személyi kölcsönök: 50%), a folyósított állományok éves szinten csökkentek.

A hazai bankcsoport fontosabb szereplői közül az OTP Alapkezelő 3,3 milliárd forintos adózott eredményt realizált, ami kevesebb, mint fele a 2010. évinek. A bevételek jelentős visszaesése egyrészt az önkéntes magánnyugdíjpénztári vagyoni állami átvételének, illetve a vagyonekezelési díjak törvényi

szabályozásból eredő mérséklésének a következménye. A Merkantil Csoport 2011-ben ismét pozitív eredményt realizált: a 2,2 milliárd forintos adózott eredmény döntően az értékvesztésképzés 34%-os mérséklődésének köszönhető.

Az elmúlt évben folytatott regionális akvizíciós stratégia, az erőforrások fókuszált felhasználása és a piaci lehetőségek gyors kihasználásának együttes eredménye, hogy a külföldi leányvállalatok konszolidált adózott eredményhez történő hozzájárulása fokozatosan nő, 2011-ben a megtermelt profit 32%-a származott külföldről.

Az orosz leánybank megduplázta 2010-es profitját, amit a lakossági fogyasztási hitelek kiemelkedő, 61%-os bővülése támogatott. Valamennyi jövedelmezőségi és hatékonysági mutató javult, emellett a bank stabilan őrzi pozícióját az áruhitelkezésben.

A bolgár leánybank 12,7 milliárd forintos adózott eredménye 30%-kal elmaradt az előző évitől a megképzett értékvesztés jelentős emelkedésének a hatására, ugyanakkor a bank működési eredménye változatlanul stabil, sőt javult, költséghatékonysága csoportszinten a legjobb. Az ukrán leánybank éves adózott eredménye 5,1 milliárd forint volt, a 43%-os visszaesés a megképzett értékvesztésnek és a jogszabályi változás miatt megnőtt adóterhelésnek az eredője; az adózás előtti eredmény közel duplázódott. Ugyanakkor a 2011 márciusától beindult áruhitelkezés dinamikusan bővül és ennek, valamint a vállalati portfólió 12%-os növekedésének köszönhetően megállt a hitelállományok évek óta tartó zsugorodása.

A kisebb leánybankok együttes vesztesége a működési környezet stabilizálódásával párhuzamosan jelentősen csökkent, a 2010-es aggregált 31,5 milliárd forintos negatív eredmény 11,2 milliárd forintra mérséklődött. Ezen belül továbbra is pozitív adózott eredményt produkált a horvát leánybank, ismét nyereséges volt a román leánybank, míg a szlovák, szerb és montenegrói leánybankok egyenként különböző mértékű, ám a 2010-es évinél alacsonyabb veszteséget realizáltak.

2012-ben érdemi hiteldinamika elsősorban az orosz és ukrán fogyasztási hiteleknél, illetve a magyarországi vállalati, ezen belül is az agrárszféra

felé történő kihelyezések tekintetében várható.

A csoportszintű bevételi marzs stabil maradt, Magyarországon azonban annak szűkülése prognosztizálható. Mint a magyar bankrendszer meghatározó pénzügyi intézménye és a Budapesti Értéktőzsde leglikvidebb értékpapírja, az OTP árfolyama szoros korrelációt mutat Magyarország piaci megtérsítésével, ennek megfelelően az elmúlt években a részvényárfolyam kevésbé a Bankcsoport fundamentális teljesítményét, sokkal inkább a magyar szuverén kockázat folyamatosan romló befektetői megtérsítését tükrözte. Ahogy a magyar CDS-felár szélesedett és a hazai fizetőeszköz veszített erejéből a fontosabb devizákkal szemben, úgy követte ezt az OTP részvényárfolyama is. Miközben a Bankcsoport a válság minden évében nyereséges negyedéveket produkált, működési eredménye stabilan alakult, ezzel párhuzamosan tőkeereje és likviditási pozíciója folyamatosan javult, árfolyama jelentősen visszaesett. 2011 végén a záróárfolyam 3.218 forint volt, szemben az előző évi 5.020 forinttal.

2011 végén a magyar kormányfő bejelentette, hogy az ország felújítja tárgyalásait az IMF/EU-val egy jövőbeni hitelmegállapodás elérésének szándékával. A piacok összességében pozitívan fogadták a hírt, a forint 2012 első két hónapjában az egyik legjobban teljesítő feltörekvő piaci deviza volt, mindez az OTP részvényárfolyamát is kedvezően befolyásolta. A további javulás nagymértékben attól függ, sikerül-e megállapodni az Európai Unióval számos kifogásolt magyar jogszabály módosításáról, illetve egy olyan kiszámítható gazdaságpolitikáról, mely a válságadók – ezen belül is az Európában példátlanul magas bankadó – kivezetése után is biztosítja az államháztartási deficit 3% alatti mértékét, az államadósság fenntartható, strukturális intézkedésekkel alátámasztott csökkenő dinamikáját. Meggyőződésem, hogy a Kormány e téren elkötelezett és mindent megtesz annak érdekében, hogy az IMF/EU megállapodás mielőbb megszülessen.

A bankszektor számára egyértelműen pozitív fejlemény, hogy 2011 decemberében megállapodás született a Kormány és a Bankszövetség között a lakossági deviza jelzáloghitelkezés meglévő problémáinak komplex kezeléséről. Ennek keretében olyan, hosszabb távra szóló megoldást sikerült kimunkálni, mely egyrészt kiszámítható módon

csökkenti az ügyfelek fizetési kötelezettségét, stabilizálja, sőt javíthatja a banki hitelportfóliók minőségét, a keletkező terheket pedig hosszabb távra megosztja az ügyfél, a Kormány és a bankok között.

A jelenlegi válság egyik nagy tanulsága, hogy bár a kialakult problémákért eltérő mértékben felelősek a gazdaság szereplői, a politikai döntéshozók és a szabályozók, azokat csak közösen, hatékonyan együttműködve lehet megoldani. Továbbá, a gyengébb, laza szabályozásnak a túlszabályozás nem alternatívája. A meghozott intézkedéseknek nemcsak a pillanatnyi problémákat kell kezelnie, de meg kell teremtenie a jövőbeni fenntartható növekedés kereteit is.

Az OTP Bank évek óta aktívan kiveszi részét a társadalmi felelősségvállalásból. A továbbra is kínált lakossági adósvédelmi programon túl elsőként ajánlott megoldást a hazai önkormányzatok részére devizakötelezettségeik megnövekedett terheinek kezeléséhez. Emellett évről évre jelentős mértékben járul hozzá a hazai filmipar és egyéb művészeti ágak, népszerű sportágak anyagi támogatásához.

Az OTP Bank kiváló szakmai teljesítményét számos elismerésben részesítette a nemzetközi szaksajtó: a Global Finance folyamatosan, immár 14. alkalommal választotta az OTP Bankot Magyarország legjobb bankjának, az Év Bankja címet nyerte el a The Banker, az Euromoney, valamint EMEA Finance pénzügyi szaklapoktól. Emellett a The Banker ismét az OTP Privát Bankot jutalmazta a legjobb privát banki szolgáltatást nyújtó pénzintézetként. A bolgár DSK Bank pedig a Global Finance Év Bankja címet nyerte el 2011-ben. A folyamatos elismerések egyrészt jelzik, hogy jó úton járunk, egyben köteleznek minket arra, hogy ügyfeleinknek a jövőben is megbízható, kiváló színvonalú szolgáltatásokat nyújtsunk.

2012 nem lesz könnyű év: a válság gazdasági és pénzügyi következményei súlyos terheket rónak a társadalomra, miközben annak teherbíró képessége véges. 2012 a lassú konszolidációról, nem pedig a gyorsuló növekedésről szól majd. Európa, ezen belül az euróóza jelenlegi problémái jelzik, hogy új módszerek alkalmazására van szükség, melyek nemcsak az egyensúlyi gondokat kezelik,

hanem a jövőbeni növekedés feltételrendszerét is kialakítják. Bár a közép-kelet európai régiót súlyosan érintik a nyugat-európai bankok tőke- és likviditási gondjai, a térség alapvetően sikerrel kezelte ezeket a kihívásokat.

Ebben a helyzetben úgy vélem, mindazok az értékek, amit a Bankcsoport az elmúlt években megteremtett – legyen ez hatékony és jövedelmező működés, erős tőke, stabil likviditás –, egyrészt felértékelődnek, emellett lehetőséget adnak az erőforrások hatékony allokációján keresztül a jövőbeni dinamikusabb növekedés előkészítéséhez. Mivel a tőkeerő biztonságos szintre emelése külső szabályozói elvárás nélkül is egyik meghatározó prioritásunk volt, a Bank évekig nem fizetett osztalékot részvényesei felé. A 2010-es pénzügyi év után azonban már több, mint 20 milliárd forintnyi osztalékfizetésre került sor és a 2011-es év után a kifizetett osztaléktömeg reményeim szerint tovább növekszik. Természetesen továbbra is keressük a kedvező akvizíciós célokat, hisz végső szándékunk a saját tőke minél hatékonyabb megtérülésének biztosítása, a részvényesi érték folyamatos növelése.

Kérem mindehhez támogató bizalmukat, munkatársaimtól pedig ugyanazt az odaadást, mely segített abban, hogy a Bank a válság ellenére mindvégig jövedelmező, piaci pozíciói és reputációja pedig változatlanul kiemelkedő maradt.

Dr. Csányi Sándor

elnök-vezérigazgató